

NYHETSBRÄV **INDIEN**

utgivet av *Indienspecialisten EMPATUM*

Engelbrektsgränd 39, 114 32 STOCKHOLM Plusgiro: 460 75 60-2

Tel: 08 411 04 08. E-post: empatum@comhem.se

Redaktör och ansvarig utgivare: David Ståhl

Hemsida: <http://www.empatum.se>

Nr 2 2008

Utkommer 5 gånger per år
Fjortonde årgången

Köra huvudet i två väggar:

KULTURCHOCKADE INDIER I SVERIGE?

Att vi svenskar kan få kulturchock när vi reser till fjärran länder, som t.ex. Indien, och att vi behöver lära oss hur andra samhällen fungerar, är något som nu - sent omsider - har börjat gå upp för oss. Att företag och organisationer skickar personal på kurser i affärsetikett, kulturkommunikation och liknande blir nu allt vanligare.

Men att utlänningar, t.ex. indier, skulle behöva motsvarande förberedelser innan de kommer till Sverige, det har de flesta av oss ännu inte begripit. Oftast har inte heller indierna eller de företag som skickar iväg dem, begripit det heller.

Om detta talade Åse Löfgren-Gunsten, chef för företaget Nordic Relocation Group, vid ett seminarium anordnat av Svensk-Indiska Föreningen den 18 februari.

”Relocation” var från början endast assistans med att skaffa bostäder åt utländska tillfälliga experter. För några år sedan fick Nordic Relocation Group i uppdrag att ordna bostäder åt ett antal s.k. IT-indier. Åse märkte då att dessa var unga, trevliga och glada, men att de helt saknar förutsättningar att klara sig på egen hand i Sverige.

Från att ha levt med sina familjer i Indien i hem där det finns tjänstefolk hamnar de ensamma eller möjligen två tillsammans i en lägenhet i en svensk förort. De kan ofta inte laga mat, sköta en tvättmaskin eller en dammsugare. Ibland förstår de inte hur ett svenskt badrum fungerar: det har hänt att de har duschat på golvet utanför badkaret - med vattenskador som följd. Indierna har ofta svårt med den svenska punktligheten.

Från att ha levt i ett tätt nätverk av familj, släktingar, grannar och vänner blir de ensamma i det tysta och ödsliga Sverige. Svenskarna uppfattas ofta som snälla, men vi är inte särskilt sociala, vi vill gärna vara i fred på vår fritid.

Till detta kommer svenska administrativa svårigheter. En utlänning måste vara i Sverige i 12 månader för att få ett personnummer. De flesta indier stannar i sex månader, eftersom de annars blir skattskyldiga i Sverige. Utan personnummer kan man inte sätta barnen på dagis, hyra en DVD-film, få ett svenskt telefonabonnemang eller öppna ett bankkonto - fast Nordic Relocation Group har träffat ett avtal med en svensk bank som möjliggör detta.

Ett annat problem är att det kommer fler indier än vad som har avtalats. En person som har uppgivits vara ensamstående har plötsligt med sig sin fru, och ibland t.o.m. barn.

Idealet vore naturligtvis att de indier som kommer hit får lite landintroduktion i Indien, innan avresan. Detta är inte omöjligt att ordna, men det fordrar att någon är villig att betala för det. I Sverige har vi fortfarande inställningen att vårt land är det bästa i världen och att alla bara blir glada över att komma hit. I Indien finns överdrivna föreställningar om hur bra och problemfritt allting är i Väst.

Så den som vill ordna landintroduktion till Sverige för indier får vara beredd på att köra huvudet i inte mindre än två väggar!

Svensk-Indiska Föreningen:

ÅRSMÖTE

Svensk-Indiska Föreningens höll sitt ordinarie årsmöte den 31 mars på restaurang Maharaja. Efter årsmötet bjöd föreningen på indisk mat, därefter höll Indiens ambassadör, Ms Deepa Gopalan Wadhwa, ett anförande som handlade dels om utvecklingen i Indien och om Indiens ökande betydelse på världssenen, dels om de svensk-indiska förbindelserna. Bl.a. påpekade hon att handeln mellan Sverige och Indien har ökat med 500 % sedan år 2001.

Den 15 april hölls ett möte mellan medlemmarna i **Svensk-Indiska Föreningen** och **Vänskapsföreningen för Indien i Sveriges Riksdag**. Syftet var att medlemmarna i de båda föreningarna skulle ges tillfälle att bekanta sig med varandra. Dessutom talade Bo Huldt, professor vid Institutionen för säkerhet och strategi (ISS) vid Försvarshögskolan, över ämnet ”Indien - asiatisk stormakt”. Mer om detta i nästa Nyhetsbrev.

INDIEN historisk översikt det moderna Indien hinduismen kastsystemet livsattityder, etikettsregler bilder av Indien

av Indienanalytikern
David Ståhl

Häftad, v + 130 sidor med kartor.
Stockholm 2006.

ISBN 91-631-9522-4

Pris: 170 kr inkl moms och porto.

Beställes enklast genom
insättning på pg 460 75 60-2.

Bokförlaget EMPATUM
Tel 08-411 04 08

TIGGARE

Nyhetsbrevet har tidigare skrivit om indiska tiggare. Tidskriften India Today redovisar i sitt nummer Februari 4, 2008, ett antal undersökningar om tiggeriet i Indien.

I Indien finns uppskattningsvis 6 miljoner tiggare. I andra länder kallas de oftast hemlösa, uteliggare eller vagabonder. I Delhi finns 60.000 tiggare och 12 statliga tiggarehärbergen, där man kan duscha och få lite medicinsk vård. I Mumbai finns 300.000 tiggare, i Kolkata 75.000, i Bangalore 56.000 och i Hyderabad 15.600 tiggare. Många är fysiskt eller psykiskt sjuka, men de flesta, 66 %, är faktiskt relativt friska. 47 % av tiggarna i Delhi vill sluta men kan inte av olika skäl, 27 % planerar att sluta men hela 26 % vill inte sluta även om de skulle få möjlighet.

Den genomsnittlige indiske tiggaren tjänar 80 rupier per dag, vilket är mer än en daglönare. När 98 tiggare i Mumbai erbjöds arbeten tackade samtliga nej med motiveringen att tiggeriet var mer lönsamt. Då ett antal tiggare i Delhi tillfrågades om de tyckte att det var problematiskt att tiggare svarade hela 81 % nej, 15 % tyckte det var förödmjukande.

Föreställningen att tiggarna är organiserade av gangsterliknande organisationer är i regel inte sann, åtminstone inte numera. Ingen av undersökningarna har träffat på någon tiggare som har stympats med flit för att bli en "bättre" tiggare.

De flesta blir tiggare av fattigdom, drogmissbruk, för att de har slängts ut från sina hem eller hembyar eller p.g.a. av "olyckliga omständigheter" som t.ex. dödsfall eller arbetslöshet. Även medelklassen kan drabbas av ödet: Således upptäckte man förra året att en känd fotomodell levde som tiggare på gatorna i Delhi, likaså var fallet med en IT-ingenjör i Pune. Båda blev tiggare p.g.a. psykisk ohälsa. I Delhi hittade man 10 akademiskt utbildade personer som hade tiggeri som extraknäck.

Tiggarna i Indien upplevs ofta som besvärande, och många indier anser att de ger landet ett skamfilat rykte. Man måste komma ihåg att i totalitära samhällen kan man gripa tiggare och för-

forts sid 3

Gensvar:

KASTLÖSA

Flera läsare har hört av sig och påpekat att orten Kastlösa, som vi visade ett fotografi av i förra numret, ligger på Öland - och inte alls på Gotland som vi påstod. En av läsarna medgav att han aldrig gjort vår association till ortnamnet, trots att han bott på Öland.

En annan läsare skriver:

Jag har ibland funderat kring er syn på det indiska samhället - var problemen består i och hur man kan arbeta för en förändring. Ibland har jag upplevt att ni slår ifrån er med näbbar och klor så fort någon kritiserar något som har med Indien att göra. I ert senaste nummer hajar jag till över er kommentar kring kastlösa.

"Nyhetsbrevet har ju länge och väl gått till storms mot uttrycket "kastlös". Vi har alltid hävdat att det inte finns några "kastlösa" i Indien. Alla indier har kast, och kastsystemet tillämpas av de oberörbara och oftast även av kristna, muslimer och sikher."

Jag är själv ordförande för en ideell förening som arbetar med utbildning för dalit-befolkningen i Tamil Nadu i form av kvällsskolor i de socialt och ekonomiskt utsatta byarna. Anser ni med er kommentar att frågan kring diskriminering utifrån kast inte är riktigt relevant?

Absolut inte! Kastdiskriminering och kasttänkande överhuvudtaget är ett stort problem i Indien. Alla insatser mot detta är värdefulla. Vad Nyhetsbrevet vänder sig mot är en felaktig terminologi. Det svenska ordet "kastlös" (som för övrigt aldrig förekommer på engelska) indikerar att det finns folk som inte har kast alls. Detta är oriktigt. Det svenska ordet kast avser såväl varna (de fyra stora kasterna) och jatis (små kaster, ibland underavdelningar inom varnas). Daliterna står utanför varnasystemet, de har ingen varna, och det var just därför som de förr i tiden betraktades som "oberörbara". Däremot har daliterna jatis, d.v.s. den lokala kasten som oftast var knuten till ett specifikt yrke. Idag är jati den viktigaste aspekten av kastsystemet. Praktiskt taget alla indier, såväl daliter som de som tillhör en varna, liksom kristna, sikher och muslimer, har jatis. Parser och angloindier tillhör i princip varken någon varna eller jati och är därför "kastlösa" i ordets egentliga bemärkelse, men de fungerar som en varna och gifter sig traditionellt inom sina grupper. Dessa grupper räknas inte som daliter i dagens Indien - även om de i strikt traditionell bemärkelse borde göra det. Detsamma gäller utlänningar, t.ex. svenskar. Vi är kastlösa i ordets egentliga bemärkelse - kanske är det därför vi t.o.m. har uppkallat en ort efter detta på Öland?

Det bedrivs kristen och muslimsk mission bland daliterna i Indien. Dessa förespeglas då att de slipper sin kasttillhörighet och sin status som "oberörbara" genom att lämna hinduismen. Efter omvändelsen finner de att de fortfarande tillhör sin gamla dalit-jati och att deras status ingalunda har ökat, snarare tvärtom. Bland sådana kristna finns det nu rörelser som kräver en status som "kristna daliter". Kastsystemet är sålunda mera indiskt än hinduiskt.

PLUGGA NÅGOT OM INDIEN- 2

I förra Nyhetsbrevet behandlades svårigheterna med att studera det moderna Indien på Stockholms Universitet. Nu har vi fått tips om att Uppsala Universitet har en indologi-kurs med inriktning på hindi. Om man klickar på "Indologi" Uppsala Universitets hemsida finns bara kurserna "Indiens religioner, historia och kulturhistoria", "Introduktion till sanskrit", "Sanskrit A", "Hindilitteratur", "Indologi C", "Indologi D", "Sanskrit B". I stället skall man klicka på "Orientalistik", så finns det en kurs i modern hindi.

Nyhetsbrevets redaktör har en gång i tiden studerat det klassiska Indien, han var t.o.m. amanuens på avdelningen för Indologi vid Stockholms Universitet. Detta har han stor nytta av i sin nuvarande verksamhet. Indiens historia och religioner, samt kultur i största allmänhet, är i högsta grad viktiga för att förstå dagens Indien.

<http://www.lingfil.uu.se/>

MAHARISHI MAHESH YOGI

Maharishi Mashesh Yogi, han med the Beatles och Transcendental Meditation, har avlidit, 91 år gammal. För den s.k. 1968-generationen var Maharishi den förste internationellt kände indiske gurun. För oss erbjöd han ett alternativ till den i mångas tycke något insnöade kristendom som fortfarande dominerade i skolorna. Hans meditationsmetod var enkel men effektiv, och tusentals svenskar upptäckte att meditation faktiskt är något som fungerar. Maharishis kritiserades, kanske med rätta, för att ha blivit kommersialiserad, men detta får inte skymma att hans metod är både enkel och effektiv. Dessutom förekom inga skandaler kring Maharishi, han bedrev inga sexoriger eller lyxorger i Rolls Royce-bilar eller liknande.

Maharishi studerade matematik och fysik vid Allahabads Universitet, och han behöll sitt sinne för matematik och logik. Sålunda räknade han ut att en transcendental meditatör påverkade 99 andra människor positivt. År 1944 engagerade han 2.000 pandits att meditera för att få slut på andra världskriget. Han gjorde likadant år 1963 för att avvärja Kubakrisen. Så småningom började han lansera "flygande meditation", en anknytning till den gamla föreställningen i Indien - och i andra delar av världen också - att personer som är andligt avancerade kan sväva i luften. Detta blev kanske mindre lyckat, hans "flygande yogis" hoppade på golvet med korslagda ben. Även hans försök att grunda ett "världsuniversitet", en "världsregering" och t.o.m. en "världsvaluta" blev väl mindre lyckade.

Men faktum kvarstod att han startade processen att göra indisk religion, filosofi och yoga känd bland allmänheten i Väst. Etablissemangen i Väst reagerade: i Sovjetunionen förbjöds han, katolska kyrkan publicerade skrifter där han "avslöjades" och fördömdes, och kristendomsläraren i Nyhetsbrevets redaktörs skola höll straffpredikningar mot intresset för österländsk religion. Maharishi satte indisk musik, religion, filosofi och yoga på världskartan. Han förändrade världen lite grann.

VISUMTRUBBEL

Konsumentprogrammet Plus i SVT1, samt även några tidningar, har redogjort för en svensk familjs problem med att få indiskt visum. Indiska ambassaden skrev ett brev till redaktionen i vilket man gav information om fallet. Detta nämndes inte i programmet, men brevet fanns på programmets hemsida en tid efter det att det sänts. Hela incidenten tycks ha orsakats av att familjen inte tittade på Indiska Ambassadens hemsida och ej heller informerades av resebyrå, Fritidsresor, om hur man ansöker om visum.

Fritidsresor hjälper inte till med visum, i motsats till många andra resebyråer. De bara uppger om att visum erfordras. Man tycker kanske att Fritidsresor kunde ordna visum, mot en avgift, alternativt ge detaljerade anvisningar. För det är väl för att få hjälp med bl.a. just saker som dessa man reser i grupp?

Familjen Mathiesen skickade in ansökningsblanketterna men bifogade ej passen, trots att detta anvisas både på visumformulären och på ambassadens hemsida.

Efter ett slag började de mejla och ringa ambassaden, men hade svårt att komma fram. När de slutligen kom fram talade de om att de ej bifogat passen. Ambassaden sade till dem att skicka upp passen, så skulle det nog ordna sig.

Ambassaden säger att några visumansökningsformulär aldrig har inkommit. Familjen skickade visumformulären med vanlig post, inte med rekommenderat brev, som instruktionerna säger på ambassadens hemsida. När de sedan, på ambassadens uppmaning, skickade upp passen, så medföljde inget följebrev och inga adressuppgifter. Svenska pass innehåller ingen kontaktinformation, så ambassaden kunde inte kontakta passens innehavare, åtminstone inte utan orimligt besvär.

Eftersom familjen fortfarande inte hör något från ambassaden reser de upp till Stockholm dagen innan avresan till Indien. Enligt ambassaden erbjöds de att fylla i nya formulär, samt tillfrågades när och hur de betalade visumavgiften. Men familje

forts nästa sida

VOLVO BLIR INDISKT

Tata-koncernen köper Volvo Personvagnar av det krisiga Ford. Den indiska flaggan kommer att vaja över Torslandaverken i Göteborg och i personalmatsalen kommer man att servera chicken curry, dal och chapattis. Köttbullar med lingonsylt kommer att bannlysas.

Sant? Nej! Däremot har Tata köpt Jaguar och Landrover av Ford (se Nyhetsbrev 3/2007). Köpet är nu klart, Tata betalade nästan 14 miljarder kronor. Båda bilmärkena blev på 1960-talet delar av det statliga British Leyland. 1989 resp 1990 blev märkena självständiga igen och Jaguar såldes till Ford och Landrover såldes till BMW. År 2000 sålde BMW Landrover till Ford.

Tilläggas kan att Landrover går med vinst, Jaguar och Volvo går med förlust. Försäljningen av Jaguar och Landrover är en förutsättning för att Ford skall kunna leva vidare.

Förra året köpte Tata det brittisk-holländska företaget stålföretaget Corus (se Nyhetsbrev 5/2006) och år 2000 köpte Tata Tea det anrika engelska temärket Tetleys.

Men hur hade vi svenskar reagerat om indiska Tata hade köpt Volvo i stället för Ford?

tiggare... forts fr sid 2

flytta eller spärra in dem. Detta går inte i Indien eftersom landet är en demokrati.

Nyhetsbrevetsredaktör ger aldrig pengar till barn. Att ge pengar till tiggande barn är att uppmuntra barnarbete. Där emot ger han pengar till olika organisationer som sysslar med gatubarn och andra fattiga

Bli medlem i Svensk-Indiska Föreningen! Sker enklast genom insättning av 150 kr (gäller för två personer) på postgiro 35 57 39-4. För studenter är avgiften 100 kr. Uppge även e-postadress.

<http://www.indien.nu>

visum....forts fr föreg sida

vägrade, tog passen och gick. Enligt TV-programmet fick familjen tillbaka passen med uppmaningen att återkomma nästa dag trots deras påpekande att avresan skulle äga rum kl 06.00 på morgonen nästa dag. Detta förnekas av ambassaden.

En lärdom av det inträffade är dels att alla som ansöker om visum måste titta på ambassadens hemsida, vilket är normalt för alla länder, - dels att det är resebyråns uppgift att informera om procedurerna när man ansöker om visum, inte minst att passen måste bifogas.

Indiska ambassaden utfärdade förra året över 45.000 visum. Lämnar man in pass och ansökningshandlingar personligen på förmiddagen, så får man visumet samma dag på eftermiddagen. Förut tog det c:a tre dagar, där har alltså servicen förbättrats avsevärt. Skickar man per post så tar det betydligt längre tid, hur lång tid beror på årstiden. Hur lång handläggningstiden är för ansökningar per post kan ses på ambassadens hemsida, Ett skäl till att det tar längre tid är att det är tidsödande att matcha ihop rätt betalning med rätt ansökan. Ett annat är att ansökningsformulären ibland är ofullständigt eller felaktigt ifyllda.

Väntrummet på indiska ambassaden är ofta fullt av människor, men i regel brukar väntetiderna inte vara så långa som man tror när man först ser köerna. Väntetiden förlängs av att många inte har fyllt i sina formulär då de kommer fram till luckan, utan gör det medan personalen får stå och vänta.

Indiska ambassaden undersöker nu möjligheterna att lägga ut visumhanteringen på en extern partner. Vidare har man gjort om det nedladdningsbara ansökningsformuläret på hemsidan så att man nu måste fylla i alla uppgifter innan man kan trycka det.

Indiska ambassadens hemsida: <http://www.indianembassy.se>

INDISK ASTRONOMI

Indisk klassisk astronomi var ämnet för en mycket intressant föreläsning vid Astronomiska Föreningen den 25 mars. Professor Stig Lundgren påpekade att alla de klassiska vetenskaperna aldrig bedrevs bara för vetandets egen skull i Indien, vilket man gjorde i Väst, utan för att leda mänskligheten närmare *moksha*.

Även om det fanns enstaka klassiska västerländska filosofer som ansåg att jorden roterade runt solen, så dominerade uppfattningen i Väst att jorden var platt och att solen och himlakropparna roterade runt jorden ända fram till 1600-talet. Men Indierna visste bättre: redan i Vedaskrifterna står det att solen står i centrum och att jorden är rund. "Solen går aldrig ner eller upp, den som tror det har fel". På 1100-talet fastslogs slutgiltigt i Indien att jorden är rund. Den indiske astronomen Aryabhata (400-t. e.Kr.) hade en heliocentrisk uppfattning, och hans skrifter översattes till latin på 1200-t.

Den tidiga islamiska vetenskapen påverkades av Indien, och många indiska skrifter översattes från sanskrit till arabiska. En del av dessa kom senare att översättas från arabiska till latin. Motsatsen mellan tro och vetande, mellan religion och vetenskap, som har varit och fortfarande är ett problem i Väst, har aldrig haft någon motsvarighet i Indien. Där har religionerna alltid uppmuntrat forskning.

Nio indiska planeter.

Känner ni till de nio "indiska" planeterna? Solen, Merkurius, Venus, Jorden, Månen, Mars, Jupiter samt de två imaginära planeterna Rahu och Ketu. De flesta Indienresenärer torde vara bekanta med Venus, som lyser som en mindre sol på natthimlen i Indien.

Detta nummer av Nyhetsbrevet, som endast distribueras via e-post, ges ut till 1.486 mottagare. Därtill kommer de som själva letar upp Nyhetsbrevet på Empatums hemsida.

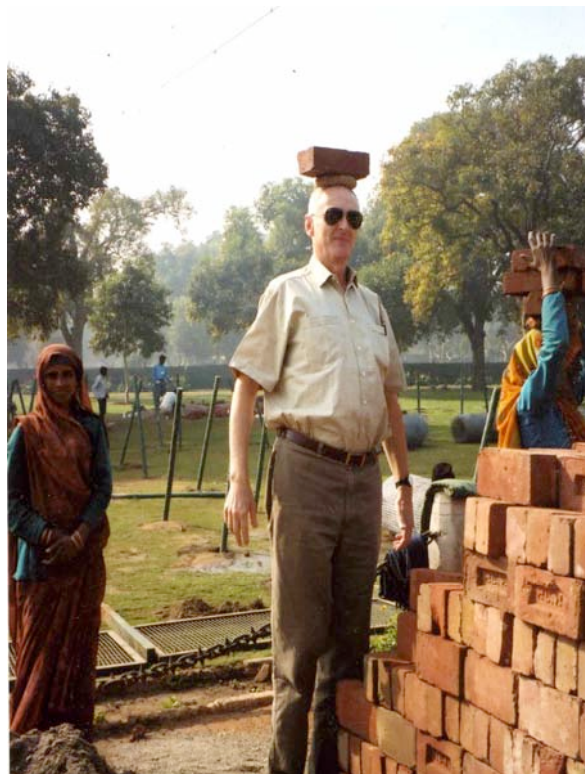
FULLT MED SKRÄP

Vi är några stycken som går gatan fram vid 23-tiden en lördagskväll. Natten är ganska varm. Affärerna är stängda men deras skyltfönster lyser. Restaurangerna är öppna. Det är mycket folk i rörelse, de flesta är ungdomar. De är glada och högljudda, de har en tendens att titta bakåt medan de går, så man måste väja för dem.

En bil är parkerad halvvägs uppe på trottoaren. Det ligger fullt av skräp hela vägen på trottoaren. Inte bara kolapapper och cigarettfimpar, utan även hela soppsåsar, kartonger och glasflaskor. Vi passerar en sovande uteliggare och en tiggare som sitter med en skylt framför sig.

Calcutta? Eller kanske Mumbai? Nej, Kungsgatan i Stockholm på kvällen den 29 mars.

PRYO

Nyhetsbrevets redaktör pryar som byggnadsarbetare på en byggarbetsplats i Jaipur. Redaktören är faktiskt ganska skicklig på att bära bördor på huvudet, även om hans insats just här kanske är ganska blygsam. Lär man sig tekniken, kan man bära förvånansvärt tunga bördor, en 25 kilos resväska känns inte alls tung när den väl ligger på huvudknoppen. Det svåraste är att få upp den. Ner kommer den alltid.